بەشی دوو

لەرۆمانی (فەرهادێکی تر)

غەفور ساڵح عەبدوڵا

(3)

(فەرهاد) لە دڵی خۆیدا وتی:(ئەم خاکە لە ئاسمانەوە سەیری بکەیت جوانە،کاتیٚ لە ناو فرۆکە بووم دەتووت تابلویکی خەیالیە،کەچی هەرکە دیێتە سەر واقیع بەرەیێکی شروچلکن وقێزەوەنە).لە گەڵ دەردی دڵی خوی دوای نزیکەی سی ساڵ ئاوارە بوون ودەردی سەری وئێستا هاتووەتە سەر ماڵی وێران و،شوفێرەکەش دەردی بیٚ بەنزینی وتەقینەوەو کوشتن وبڕین وبرسیەتی وسەرەرای گەندەڵی ئیدارەی شارەکە:

–ولاتی نەوت بە دەستی بیٚ نەوتی وبەنزین وسووتەمەنیەوە دەناڵێنی،وەکو ئەوە وایە کابرایەك رەزێکی تری ی هەبیٚ ودەنکە ترێەکی لیٚ تام نەکردبێت.. ! !

ئەوەی بە بەرچاویدا دەهات شریتێکی سەیری رابردوو بوو،ساڵانی دەردی سەری وهەندەران وپێشمەرگایەتی ئەو هەمووەی لە بیربردبوەوە،ئەوا ئێستا بەرە بەرە بە دەم رێگاوە بەرجەستە دەبن،بۆ بیرەوەرێکی زور هاتۆەتەوە بو زێدی خۆی ،بەڵام دڵنیانیە کە هەموو بە چاو دەبینیٚ ودەزانیٚ پەیوەندی بەم خاکەوە ماوە ،تەنانەت کەس وکاری نەیاندەزانی پەیوەندی تەلەفۆنیشی پێوەبکەن ، گەرچی کەسوکاری راستەقینەی تەنها باوکە تەقاویتەکی بوو،تەنانەت دەرفەتی ئەوەیشی نەبوو کە لە دوورەوە یارمەتی بدات ،دایکیشی چەند ساڵێکە لە سوێی ئەودا مردبوو،دەمێکیش بوو لە هیچ کەسێکەوە سۆراخی نەمابوو،بۆیە دەترسا ئەوەی لە پێناویدا هاتووەتەوە نەیبینیٚ ومایە پووچ بگەرێتەوە،یان هەر نەگەرێتەوە.ئێستا تەمەنی لە پەنجا سال تێپەریوەو وارسی عیسایە وبیٚ ژن وماڵ وبیٚ کور وبیٚ مەئوایە:

هەر منم ئێستا وارسی عیسا

بیٚ ژن وبیٚ ماڵ و بیٚ کور و مەئوا..

زۆر شتی تریش لەگەڵیدا ساتەکانیان یەکدی سەردەبرن ،دەست دەکەنە گەردنی تەنیایی دەریاکان بووەتە ئاوێتەی دوو دژایەتی ،یەکەم،کلۆڵیی بووەتە سەر پشکی هەموو بیرکردنەوەێکی ،تروسکەی رووناکی شتە ووردەکان تیشکی شتە گەورەکان دەمژن .دووەم ،دەیکاتە بووکە شووشەی دەستی منالی خواپێداویك ،بە ئارزوو رەزامەندی خۆی دەیانجار ووردخاش دەکرێت،لێکدانەوەی سۆفیانە کردویەتیە دێوانەیەکی تەمەڵی ئەم جیهانە کۆسکەوتووە،کە بەدوای پارویەکی بیٚ ماندوویدا وێڵ وسەرگەردان بێت..تا ئێستا خۆی بە خاوەنی هیچ نازانیٚ،جگە ئەوەنەبیٚ ئەم بار قورسەی بەکوڵەوەیە وبە نیخە نیخ ئەنجامی دەدات،هەرچەنیٚ ماندوویی سەفەر تووشی هەندیٚ سەرەگێژەی کردبوو،بیرکردنەوەیشی ماندوو بوو،ئا ئەوا بو نزیکەی سی ساڵ دەچێت یەکەمجارە پردە کۆنەکەی شارەکە بە شەکەتیەوە چاوەرێی نزیك بوونەوەی دەکردو،نزیکەی سی ساڵە تامەزرۆی پەرینەوەیە بە سەر ئەم پردەدا.ئەو نەیدەزانی هەموو شتیٚ لەم وڵاتەدا گۆراوە،بەرەو باشە نا ،بگرە بەرەو وێرانە،جگە ئەوەنەبیٚ ئەم رووبارە وشکە ئەزەلیە کە پێش سی سال وانەبوو ،زور وەها بەرین نەبوو دیارە بۆ مەبەستیکی تایبەتی تەنها بایەخ بەو چەمە زستانیە درابوو ،گەرچی شوێنەکانی دیکە بەری نزیکەی سی ساڵ باشتر بوون ،شەقامەکان ،خانووە داتەپیوەکان ..دەستێکی برد بو ناوچەوانی ،لەبەر ماندوویی سەری گەرم داهاتبوو،بە دەستی راستی تووند ناوچەوانی خۆی گوشی:(ئاه)

تازە مووی لیٚ هاتبوو بوو بە پێشمەرگە .ئێستاش لە خۆی دەپرسیٚ ،ئایا لە سەر هەق بوو یان هەڵە بوو؟.هەرکە وەرزیش دەبوو هەندەران و تاراوگە خۆت بگرە هاتم ،یان هیچ ئومێدێك نەما و ولاٰت کاول بوو ، تاراوگاش دوا پەنا بوو،داوای کرد لە شوفێرەکە تۆزێك هێواشی کاتەوە ،بۆیە شوفێرەکە لیٚ ی پرسی:

–چییە ئەڵیٚی هەندەرانیت؟

بە تەوسێکەوە ئەمەی وت:

نەخێر ئێرەیی بووم ودەردە کورد کردوومی بە هەندەرانی ..بەڵیٚ خەڵکی ئەم شارەم ،بەڵام پێم بڵیٚ برا ئەم شارەی ئێمە بۆ وای لێهاتووە؟

شۆفێرەکە هەناسەیەکی هەڵکێشاو وتی:

–برا کیٚ ئەیکا وکیٚ ئەیخوا ! !

—مەبەستت گا ئەیکا وکەر ئەیخوا ؟!

—بۆ هەر وانەبووە ؟!

—بۆ جەنابت لەمەوبەر چی بوویت؟

—وەڵا برا جەنابم گەوادیم بکردایە لەوەی من کردم باشتر بوو..

دیار بوو (فەرهاد)نەیویست زیاتر درێژە بە دەمەتەقێیەکەی نێوان خۆی وشوفێرەکە بدات،بۆیە لە دڵی خۆیدا وتی:

((باش بوو سەری خۆم هەڵگرت ،ئەگینا لەم خراپتر دەبووم))

چونکی شوفێرەکە پێی وتبوو:

—بەڵێ پێشـ...پێشمەرگە بووم ،بیست ساڵ شەقم لەبەرد هەڵدا بۆ کورد ،لە هەردوو شورشە شکستخواردووەکەی ،ئێستاش حاڵم دەبینی !!

هەرکە لە جامی ئوتومبیلەکەوە نیگای دەگرتە دەرەوە، واقی ووڕدەما ،تەنانەت دەمەتەقێیشی لە گەڵ شوفێرەکە لە بیرچووەوە،چاوانی بروایان نەدەهات کە ئەمە ئەو شار بێت کە بەر لە نزیکەی سی ساڵ گەرەك وشەقامی نەمابوو تیا تەراتێن نەکات..ئەو دەمەی لە گەڵ (شازەمان)پەیوەندی باش بوو .هەموو هەینیەك بە بیانوی ماڵی —نەسرین—ی هاوڕێیەوە (خاوەر)ی دایکی دەخەڵەتاند ،خۆی لە دۆزەخی حەوشەکە دەرباز دەکرد لە بت و بوڵەی دایکی رەها دەبوو،(فەرهاد)یش لەمەوبەر لەگەڵی رێکەوتبوو تا پێکرا پیاسەیەکی ناو گەرەکەکانی شار بکەن ،بە کامی دڵەوە تێر تێر لە گەڵ یەکتر قسە بکەن و کفت وکۆی دڵی خۆیان بمرێنن،چەند سەعاتێکیش دەبنە خاوەنی خۆیان ودنیا لە پێ دەکەن. هەر دەست و برد(شازەمان) دەچوو عەبا ڕەشە تازەکەی (عەتیە)ی دەخواست و، دەیکردە جووتێ شاباڵی ڕەش و خۆی دەدایە دەم کڵپەی ئارەزوویەکی ساف و بێگەردەوەو،(فەرهاد) یش هەموو جارێك لە خوارەوەی قەڵاکە لە دەرگای بازاری حەڵواچیەکانەوە، هەموو جەستەی دەبووە چاوەڕوانی، هەرکە پێی دەگەیشت بەخۆشنوودیەك سەری دنیایان لێ دەهاتەوە یەك ، ئەوەندەیان لە ئاگا لە خۆ بوو کە قاچەکانیان خۆرسك زۆری لێ سەندون وبەرەو گەرێکی شار ملی ڕێگایان گرتووە ، بەوە ڕازی دەبوون تاوێك بە کۆڵانەکانیدا بسوورێنەوە، بەسەدان دڵەکوتێی بەتامەوە، بەیادی شەوانی بەیکگەیشتنی سەربان و سووچ و قوژبنی حەوشەی هەردکیانەوە، چەندین کۆڵانیان تەی دەکرد ، زۆربەی خەڵکی گەرەکەکەش بە چاوی سەر سوورمانەوە، چاویان لێیان زل و بل دەکردەوە، کەین وبەنیەکەیش لە گەرشەکێکی نیمچە لادێی ئاشکرا بوو ، مناڵە ووردکەو هەرزەکارەکانیان توانج وتە شەرەیان تێ دەگرتن، چەند بە تاسەوە بوو کە ئەوەی بەرچاوی دەکەوێت خەون بێت و نەك ڕاستی بێ، زیاتر هەر بۆ ئەوە هاتبووەوە، دەشێ هەواڵی مەرگی باوکی هێندە بۆ گەرانەوە هانی نەدابێت، چونکی باوکی ئەگەریش مردبێت ئێستا خەڵك وخوا بەخاکیان سپاردوەو زۆر ئەرکیان لە کۆڵی ئەو کردوەتەوە، ناتوانێ لە (مێرسۆ) زیاتر هەڵوێستی هەبێت بەرامبەر بە مەرگی ، بیرەوەریەکان هێندێ گوڕ دەدەنە وورەو هیوای خۆڕاگری بەرامبەر بە ژیانی غوربەت وبێکەسی و تەنیایی، بیرەوەریەکان یەکە بەیەکە لە مێشکی دا جێگیر بوون ، بەڵام کوا شوێنەکانیان؟ ئەوەشیان لە نەخشەی بیرەوەریەکانیاندا سرپیەوە، هەموو بونێکی رابردوویان لە خاك و خۆڵی بیرەوەریەکانیاندا تەکاند، بە ئایەتێکی قورئانەکەیان لەگەڵ زەویدا خاپوور بوون، چەند دڕندە بوون ئەوانەی ئەم کارەیان ئەنجامدا: بێگومان خۆیان بۆنی بیرەوەریەکانیان نەبوو ، بۆیە ڕقیان لە خاك وبۆنی بووە، ئەوانەی کە هەموو بۆنێکیان لە بۆنی میزی حوشترەوە سەرچاوەی گرتووە، ئەوانەی لە بۆنی لمی بیابانەوە داستانی کاولکردن فێربوون. تازەمووی لێهاتبوو ئەم شارەی بەجێهیشت و خۆی کرد بە پێشمەرگە، هیشتا خوێندکار بوو لە کۆلیجی یاسا و، سەربازی هەڵا توویش نەبوو، تا بەناچاری ببێتە پێشمەرگە، کەچی لەو هەندەرانەوە دەیبیست چەندین لەو سەربازە هەڵاتووە (شۆڕشگێڕانە) بوونەتە بەرپرس و وەزیری ئێستا لە حکومەتەکەی باشوری کوردستان.

دەمێك بوو وزای لە جگەرەکێشان هێنابوو، بەڵام بەشەرمێکەوە بەشۆفیرەکەی ووت:

—زەحمەت نەبێ جگەرەت پێیە؟

شۆفێرەکەش دەسبەجێ دەستی برد بۆ گیرفانی شەڕواڵەکەی و پاکەتێکی جگەرەی دەرهێنا، دوای ئەوەی جگەرەکەی داگیرساند مژێکی دا لێی:" دوای نزیکەی سێ ساڵ ئەوە یەکەم جگەرەیە ئەیکێشیم، چی بکەم خۆم پێ ناگیرێت". ئەو دەمەی نەچوو بوو بۆ هەندەران وزای لە جگەرەکێشان هێنابوو، دوای ئەوەی تووشی نەخۆشیەکی سەخت بوو ، ئیدی لەبەرچاوی کەوت:

—ئەمە ئەوشارە نیە کە من بەری نزیکە سی ساڵ ئەبێ بەجێمهیشتووە!

—منیش بەناخێری گیانم کە هاتمەوە وا مووت..

(فەرهاد) دەتووت گوێیەکانی پەموویان تیا ئا خێنراوە خێرا خێرا مژی لە جگەرەکەی دەستی دەداو، تەماشای دیمەنە سەیرەکانی دەرەوەی دەکرد، لەو بەرەوە دیمەنی سەیری قەڵا سەر رووتاوەکەی بەرچاوکەوت، دەستی بە ناو چاکسازی قەڵای شارەکەی کاول ووێران کردوە، تا بڵێی دیمەنێکی ڕەزا قورسی بە خشیوەتە شارەکە، عەشتەبای بەسەرەوە نەماوە ، تەنها منارەکەی دانیال پێغەمبەر نەبێ، ئەو پێغەمبەرەی بابلیەکان بەدیل گرتیان و بردیان ، ئیدی نازانین

بۆ ئارامگای لەوێیە؟ تۆ بڵێ بابلیەکان بەرەڵایان کردبێ و لەوێ مردبێت؟! ئەمەیش وەکو نهێنی دەیان ئارامگای دیکە کە خەڵکی سەدان سالە بەپیرۆزی دەزانن و زیارەتی دەکەن . کاتێ(فەرهاد) لەگەڵ دایکیدا بچووبایە بۆ ئەو مەرقەدە دەیبینی چەندان ژنە کوردی رەش و رووت خۆیان بەمەرقەدەکەوە دەساوی و دووعا و لووشە یان دەکرد، یان چەند ژنێك قفڵیان لە چەپەرە ئاسنیەکانی دەدا ، جارێکیان دایکی پێی وتبوو ئەوەی قفڵ بدات لە مەرقەدەکەی دانیال پێغەمبەر، بۆ یەك دوو رۆژی تر دەچێ سەر لە قفڵەکە دەدات ، ئەگەر قفڵەکە کرابێتەوە ئەوا مەرازی حاسڵ دەبێت، ژنان ئەوەی نیازێکی لە دڵ بووایە، دەچوو قفڵێکی لێ دەدا، زۆر بەی ئەو ژنانە هەرکە دوای یەك دوو ڕۆژ دەهاتنەوە، قفڵی هەندێکیان کرابوەوە ، بە خۆشی وبێشیەوە قفڵەکەیان دەرکردەوە و پارەیەکی چاکیشیان دەخستە مشتی مجێوەرەکە. دەیانووت مجێورەکە کۆمەڵە کلیلێکی هەبووە، بۆ شەوەێ هەندێ لەو قفلانەی دەکردەوە، تاژنەکان خەلاتێکی باشی بکەن. پاش ئەوەی دەوڵەمەند بوو دوکانێکی بازرگانی لە ناوەراستی شار کردەوە وگاڵتەی بە ئەقڵی هەموو ئەو ژنانە دەکرد..

دەرگا عوسمانیەکەی قەلاکە هێشتا بەرامبەر چۆمی(ئەدەهەم) ماوە، ئەو هەموو ماڵ وخانووانەی کە بە چوار دەوری سەر ترۆپکی قەلاکە بوون، بەپەنجەرە دێرینەکانیانەوە، دیمەنی دڵگیریان دەبەخشیە شەقامەکانی دەوروبەری، بەڕۆژ و شەو دەیان کچی جوانی کورد وتورکمان لەو پەنجەرانەوە هەناسەی ساردی حەزو ئارەزوە کپ کراوەکانیان دەبەخشیە ئەو گەنجانەی لەسەر شەقامەکانی خوارەوە پیاسەیان دەکرد .

کیان (سالار) لە رێگەی قوتابخانە لە پرێکا لە بەردەم کۆنە دەرگایەکی دارینی بە بزماری سەر گوپکەی گەورە دارێژراوی یەکیك لەو ماڵانەی سەر قەڵاکە وەستا

ی ووت:

ی فەرهاد ئەزانی ئەمە ماڵی کێ یە؟

ووزانم!

ش ئەو کۆنە چیرۆکە دڵتەزێنەی بۆ گێرایەوە:

مە ماڵی نورهان بوو،ئەوکچە تورکمانە جوانەی کە زۆر بە خەستی خۆشم ویست..

فەرهاد بە سەرسوورمانەوە لێی پرسی:

–چۆن بە خەستی خۆشت ویست؟!

ئەویش ئەنجامی یادەوەریەکان بە توورەیی وەلامی دایەوە:

–نازانم!،بەڵام بە خەستی خۆشم ویست وببرێتەوە،کچە قەسابێك بوو هەرکە لێم توورە بووایە بە چەقۆ گەورەکەی باوکی هەرەشەی لێ ئەکردم ،یان ئەوەتا بەباوکی ئەڵێ سەرم ببرێت..

هەرکە باوکی بەم کەین وبەینەی زانی لە قوتابخانە دەریکرد وپۆلی دووی ناوەندی بوو،چونکی باوکی زۆر رقی لە کورد بوو ،هەموو ساڵێکیش ئەچوو بۆ سەردانی ئەستەموولّ ،بە زۆر بەشووی دا بە خزمێکی تورکمانی خۆی ،هەر ساڵێك لەلای مێرد بوو،بە سەر مناڵەوە رۆیشت ومرد...

ئەیانووت ئەم باوکی (نورهان)ە لادانی سێکسی هەبوو،کورە لاوێکی کوردی دراوسێ ی دوکانەکەی بە خۆی فێر کردبوو ،لە دیواری نێوان هەردوو دوکانەکە کونێکی گەورەی کردبوو ،ئا لەوێوە مناڵە کوردەکەی ئەخستە سەر خۆی،کەچی دوای ئەوەش هەر جنێوی بە کورد ئەدا و ڕقی لە کورد بوو.

فەرهادیش هەڵیدایێ:

–وەلا ئەڵێن لەم شارەی خۆمان ئەفسەرێکی دەرەجەداری عەرەب هەبوو،فەرماندەی سەربازی بووە،هەر رۆژێك حەزی لێ بووایە سەربازەکانی ریز ئەکردو سەربازێکی کوردی هەڵئەبژارد وئەیبردە ماڵەوەو بەزور ئەیخستە سەر خۆی،کەچی هەر بەو داخەوە مرد کە بۆچی کورد تەواو نابێت....!!

–هەتیو کورد لە بە کار هێنانی مەترەقەکەیدا زۆر لێهاتووە!.

لە یەکیك لەو ماڵانەی جارانی قەڵاکە چەند ساڵێك خیزانەکەی کرێچی بوو،کچە دراوسێیەکی چاوگەش هەبوو،ناوی (شازەمان)بوو،خرپن وچاو رەش وگەورەو قەلاج بوو،تا نەبوو بە دۆستی بڕوای نەدەهات کە حەزی لە پیاو بێ، جارێکیان هەرکە ئەم سەیری کرد تێر جنێوی کرد ،بەڵام رۆژێکیان خۆی کرد بە ماڵیاندا ولە پر داوای لێبووردنی لێ کرد وخێرا چاوی لێ داگرت ،هەرکە بوو بە دڵداری هەموو بۆچوونەکانی لنگەو قووچ بوونەوە،تەنانەت زۆربەی شەوەکان لەسەربانەکەیانەوە خۆی هەڵدەدا ئارەزوەکانی خۆی تیا ترنجاند،جارێکیان (شازەمان) خۆی کرد بە ئاودەستەکەدا وبانگی فەرهادی کرد، ئەویش تا ناوقەدی بەرووتی خوی پیوە نووساند،تا (خاوەر)ی دایکی هات بەسەرا وکێشای بە روومەتی خۆیدا و وتی:

–ئەیەڕو (شازەمان)ئەوە چی ئەکەن ؟خۆ حەمە شێتی باوکت بزانێ هەردووکتان سەر ئەبڕیت...!!

لیێدا ورۆیشت وبەجێی هێشتن ،ئەوانیش لەترسا لە دوای ئەو هاتنە دەرەوە.(خاوەر)لە دڵی خۆیدا وتی(راستە گیا لە سەر بنجی خۆی ئەروێ،تا شووم نەکرد بوو بەم حەمە شێتە دەیان شتی وام کردوە)..بەڵام ئەو ساڵەی فەرهاد لە کۆلیج وەرگیرا لە بەغدا حەمە شێتی باوکی بە زۆر دای بەشوو بە خزمیکی خۆیان،بو

ئەوەی لەدەستی کڵپەی ئارەزووەکانی شازەمان قوتاری بێت،ئویش بوو بە یەکیك لە یادگارییە تاڵ وشیرینەکانی..

جارێکیان خاوەر بە دایکی فەرهادی وتبوو:

–بۆ شازەمان مارە ناکەیت بۆ فەرهاد؟هەرکە کولیەی تەواو کرد بیگوێزیتەوە..

کەرچی دایکی فەرهاد لە ناخەوە بەم قسەیە گری گرتبوو،بەڵام نقەی نەکرد بوو،تا جارێکیان سەرزەنشتی فەرهادی کردو وتی:

–کورم،ئێمە لە کوێ وئەوان لە کوێ،ئەڵێی دۆم وقەرەجن ،تۆ کوری کێت پێ ئەڵێن؟..هەست ئەکەم ئەو قەحپەیە ئەیەوێ خۆی بە سەرتا ساغ کاتەوە،ئاگاشم لێ یە شەوانە لە سەربانی خۆیانەوە خۆی ئەکا بەم دیوا،بەڵام لەبەر باوکت ناوێرم نقە بکەم!

خاوەریش،ژنێکی جوانکیلەو سوور وسپی وچاو بە ئاشقاڵ بوو،دایکی حەزی لەچارەی نەبوو،چونکی قسەکانی بۆنی شەواڵ کەسیفیان لێ دەهات..

جارێکیان بەسەر هاتی هێسترە مێیەکەی (خلە زلە)و نێرەکەرەکەی (کەلە پۆخچی) بۆ دایکی فەرهاد گێرابوەوە،کە نێرەکەرەکە فێری هیسترە مێیەکە ببوو،بەبەر چاوی ژنی گەرەکەوە سواری هێسترەکە دەبوو،ولێی دەپەری،هەرکە نێرەکەرەکە لەدووری دەیان مەترەوە بزەڕپیبایە هێسترەکە دەوەستاو قەوچی دەکرد تا خۆی پێی دەگەیاند ولێی دەپەری،ئەنجایش هەریەکەیان بە ئاسوودەیی دەچوون بەلای ئالیکی خویەوە،تا جارێکیان (خلە زلە)هەلیکوتایە سەرماڵی کەلە پۆخچی ویستی کارەساتێ بقەومێنێ وپێی وت:

–ئەگەر ئەو نێرەکەرەت نەبەستیتەوە،بە شەرەفم منیش (عەتیە)ی ژنت ئەکەمە هێسترەکەو خوشم ئەبم بە نێرەکەرەکە..

بەڵام (کەلە پۆخچی) کابرایەکی ریوەڵە وترسنوك بوو وهیچی پێ نەدەوترا لە بەرامبەر کەتەیەکی رۆژهەڵاتی وەکو (خلە زلە)،ئیدی لەوە بەدواوە نێرەکەرەکەی لە ماڵەوە قایم دەبەستەوە بۆ ئەوەی (عەتیە) ی ژنی لە بەڵای (خلە زلە) بپارێزێت،دایکی شازەمانیشی لەو دیمەنە ئاڵوشاویانەی بێ بەش کرد..

کەچی هەموو جارێکیش هەرکە هێسترەکە لەگەڵ(خلە)دا بەبەردەم ماڵی کەلەپۆخچی رەت بوونایە،بۆنی دەنا بە دەرگاکەیانەوەو دەستی دەکرد بە قەوچەکردن و گەڵی فش دەکردەوەو ئاوی دەهاتەوە،بەمەیش (خلەزلە) ئەوەندەی دی دەهری دەبوو، چەندین جنێوی سێکسی دەدایە (عەتیە)ی ژنی (کەلەپۆخچی) هێور دەبوەوە،تا هەندێ کوری هەرزەکاری گەرەك پێی فێربوون،شەوانە بەدزیەوە جیگای نێرەکەرەکەیان دەگرتەوە..بەڵام نێرەکەرەکەش لە حەژمەتان لە حەوشە دەزەڕی ورازو تامەزرۆیی خۆی دەگەیانە گوێ ی هێسترەکە،(عەتیە)ش لەو دیوەوە هەناسەیێکی ساردی بۆ بەختی خۆی و هێسترەکە هەڵدەکێشا..   (خلە زلە)کاتی خۆی پۆلیس بوو تەقاویت کرابوو،ئەو هێسترەی هەبوو ،کەویشی بەخێو دەکرد،شەوانە هەرکە بیخواردایەتەوە ئارەقی دەدایە کەوەکانیش بەشەو بە(قاسپە قاسپ) خەڵکیان هەراسان دەکرد ..ژنەکەی ناوی(زلێخا) بوو،لەدەوروبەری خانەقین خواستبووی،پێیان دەوت(ژنە رافزیەکە)،چونکی شیعە مەزەب بوو،کورێکی لەو سالانەدا جاش بوو،بەدەستی پیشمەرگە کوژرابوو،کەچی هەر دەیووت (کوڕەکەم لەسەر کوردیەت شەهید بووە).ئەمەیش وەکو ئەو مەسەلەیەی (نورە شەل) وابوو،لە ساڵی بەعسیەکان لە سەر کەر گایین گرتبوویان وبردیان بو ژووری بەندیە سیاسیەکان،هەرکە لێیان پرسی بوو نوری لە سەر چی گیراوی ؟ ئەویش بێ ئەوەی خۆی تێك بدات و مۆڕەیەکی لێ کردبوون:

–بۆ کورد لە سەر چی ئەگیرێت ئەگەر کوردایەتی نەبێت؟!

(خلەزلە) دوای تەقاویت بوونی لە بەیتاڵخانەکەی نزیکی خۆیان بە رۆژانە دادەمەزرێت،ئیشی زور سەیری دەکرد ،ماینی لە نێرەکەری چات دەکرد بۆ ئەوەی هێستری ببێ،زیاتر لادێیەکانیش ئەمەیان دەکرد،چونکی هێستر بو ناوچە شاخاویەکان بە سەبر وجیرە درێژە،بەیتاڵخانەکە نێرەکەریکی سپی لێ بوو،ماینیان دەهینا ولێی دەپەری،زۆرجار(خلەزلە) یارمەتی نێرەکەرەکەی دەدا تا سواری ئەو ماینە بەرزە بێت،رۆژێکیان(حاجی مەرجان) هەندێ بە تەمەن بوو،وەختی خۆیشی جوان بوو،چوو بووە یەکێك لەو دیمەنانەوە،ئیدی خۆی بە ژوورا دەکا و لە دەستی خلەزلە دەگرێ ودەیباتە ژوورێکی بەیتاڵەکەوە ودەیخاتە سەر خۆی،(خلە)ش هیچ لاریەکی لەو جۆرەو ئیشانە نەبوو،(حاجی مەرجان)چوار حەجی کردبوو،کەچی دوای ئەوەی بە ساڵا چووبوو لە سۆزانێتی دا،ئیدی ببووە گەواد..

***

نەیزانی چ رێکەوتێکی نەعلەتی بوو روو بە رووی ئەو وێنەی نێو چوارچێوەیەکی بچووکی برۆنزی کردەوە،کە شوفێرەکە لە سەر دەشپوڵی لای راستی خۆیەوە دایبابوو،ژنێك بە سەر پۆشێکی تەنك وەکو باڵی مێشی،نیوە قژە زەردەکەی لە پشتەوە داپوشیوە،بە دەستەی چەپی منداڵێکی ژیکەڵەی بە خۆیەوە نووساندوە،هەموو سۆزیکی دایکایەتی تێدا بەرجەستە بووە،بە جووتە بە بەرزەفرییەوە چاویان بەرەو ئاستیکی نادیار بەرز هەڵدەروانن،خەمێکی تەنك ،گەلێ تەنکتر لە سەرپۆشەکەی سەر ژنەکە،لەسەروچاوە خرپنەکەیان ئاڵاوە ،جوانیەکی خوداوەندی پێ رەوابینوون،کوت ومت دەتووت ئاسکۆڵە،وەلێ ئەو سەر پۆشی نەدەپوشی،وێرای ئەوەیش چاوی ژنی نێو تابلۆکە کاڵ بوو،بەڵام چاوی ئەو دەنکە تری رەشکەی شارباژێر بوو،چ سوزو میهرێکی گراوی دایگرت بوو، چی

گەرم وگوورییەك لە بەندیخانەی سنگیدا کەوتە پەلەقاژێ،چاوی بوونە دوو بزمار ولەسەر وێنەکە چەقین ،ئەوەندە چاوی بریە سەروچاوی ژنەکە بویە هەستی دەکرد دەجولێتەوە،سەری بۆ دەلەقێنێ ،جار بەجاریش ئاورێکی پر تەوسی لێ دەدایەوە،منداڵەکەیش ناوە ناوە دەمە خونچە ئاساکەی دەپشکوێت ،(باوکە) وگوییێ لێ نیە،یادەوەریەکی شیرینە و لە دەریای دەیان یادەوەری تفت وتاڵدا خنکاوەو،وەك فریارەسێك ناوە ناوە لە ژێر ئاوەوە سەر دەردێنێت..

هەرکە کەوتنە هاوشانی گۆرستانی سەر گردۆڵکەکەی ناو شار،مێشکی چەخماخەیەکی دا:شەوێك بوو ئەنگوستەچاو،لەگەڵ مەفرەزەیێکی پێشمەرگە شەوێکی درەنگ خۆیان کرد بە شاردا ،بەلام بێ ئەوەی هیچ کارێك ئەنجام بدەن،کەوتنە بۆسەی خۆفروشانەوە،تەنها ئەم وکەسێکی دیکەیان کە ناوی بیرنایەتەوە رزگاریان بوو،(پەروێز)و(شێرزاد)و(جەمال) کوژران وتەرمەکانیان دەستی دوژمن کەوت وشوێن بزرکران...

خوی و(پەروێز)پێکەوە بوون بە پێشمەرگە وهیچیشیان سەربازی هەڵاتوو نەبوون ، پر بە دڵ حەزی دەکرد هەواڵی ماڵ ومناڵەکانی(پەروێز) بزانێت،بەڵام نزیکەی سی ساڵ دەبێ ونابێ،لەوانەیە ژنەکەی مردبێت ومنداڵەکانیشی گەورە بوون وهیچ لەبارەی قارەمانیەتی باوکیانەوە نەزانن و،ئەوانیش گەندەڵی پێستەی گۆڕی بن!!.

ئەو ساڵانەی لە کولیج لە بەغدا پیکەوە بوون .پەروێز،حەزی لە کچێکی شیوعی کردبوو،گەرچی ئەوەندەیش جوان نەبوو ،ناوی شەزا بوو،زۆرجار پێی دەووت :

–پەروێز،حەزت لە کوێی کردوە؟راستە چاوی جوانە ،گەڵ وگوانیشی خراپ نیە ؟!

ئەویش ووتی:

–قسەکانی خۆشن ولە مارکسیزمدا زۆر شارەزایە..

گەرچی شەزا ،هێندە بایەخی پێی نەدەدا ،فەرهادیش دەیزانی کە پەیوەندی لە گەڵ کورێکی دیکەی عەرەب هەبوو لە دەرەوەی کولیج،دەشیانووت کورەکە (بەعسیە) لە دڵی نەدەهات راستی پی بڵێت،کەچی رۆژیکیان پەروێز هاتەوە بۆ کولیج دوای ئەوەی ماوەیەك دیار نەما،ئەو رۆژە فەرهاد زۆر سۆراخی کردبوو،کەچی کە هاتەوە رەنگی پێ نەمابوو،دەتووت بریاری گرتنی دەرچووە وەها نیگەران وخەفەتبار بوو،بۆیە چووە ژیر کلێشەیەوە، وەك بڵێی درکی بە حاڵەتەکی کردبێ و بە ووریاییەوە لێی پرسی:

–پەروێز ، چی روویداوە،وامات وەلوولی؟ خۆ هیچ شتێکی ناخۆش روووینەداوە؟

بە چاوێکی زیتی هەندێ بە گلەیی ئامێزەوە تەماشای فەرهادی کرد،وەك بڵێی گومانی ئەوەی کردبێ کە شتێك لەو راستیەی دەزانی وپێی نەووتووە،جاریکیان(شەزا) پێی ووتبوو:تۆ چەپرەوێکی توووند رەوی منیش کچە چەپرەوێکی میانرۆ، ئەگەر بۆ یەك ببین (ستالین)ێکی سەقەت دەخەینەوە.

دواجار کچێکی عەرەبی برادەری سەربردەکەی بۆ گێرابووەوە.کە زانیویەتی پەیوەندی لە گەڵ کورێکی عەرەب هەبووە لە دەرەوەی کولیج.هەر ئەوەندەی پێ نەچوو(پەروێز) پەیوەندی لەگەڵ کچێکی عەرەبی شیوعی دیکەی خەڵکی (کەربەلا) بەست بوو،بڕوای بەو خوشەویستیە ئەفلاتونیەی جاران نەما بوو ،بۆیە زۆرجار دەیبرد بۆ سەر کورنیشی (ئەعزەمیە)و،دواجاریش دەهاتەوە باسی ئەو هەموو دەسبازی ومەمك گوشین وماچ و رابواردنانەی دەکرد کە لەگەڵ (هەنا) کردبووی،ئەم شیعرەیشی بوو نووسیبوو:

شەهرەزادەکەم،بە بیرت دی
ئێوارەیەك سێبەری درەخت
لە هەموو جێیك خۆی دەدۆزیەوە
ئاوی دیجلە لە رۆخی بەردینا دەنگی دەشکا
هەموو شتێ خوناوکەی بۆنی ئەو شەوەی
لی دەباری
کە من وتۆ پێکرا لە یەك سەرینا
دەنووین پێکەوە..
بزەی مردووی سەر لێوانم
بانگت دەکەن
چۆن هەموو جارێك دادەنیشین
هەر ئەم دوو لێوانەی منن،دەیەها جار
لە ناو سۆزی کڵپەی لێوانت دەخنکین

دەبوورینەوە........

گەرچی پەروێز لە حیزبی شیوعی نەبوو،بەڵام مارکسیەکی توندرەو بوو.فەرهادیش زانی بووی کە ماویەك بوو پەیوەندی بە رێکخراوێکی نهێنی کوردی مارکسیزمی–لێنینزمیەوە کردبوو،بۆیە بەرە بەرە لە ئلداری کردن لە گەڵ کچە شیوعیەکان دوورکەوتەوە،دواجاریش دەبینرا لەگەڵ کچە کوردێکی نیمچە بوورژوا پیاسەی دەکرد،کە ناوی (رێزان)بوو،کچێکی مامناوەندی چاوی جوانی قسە خۆش ودەنگ ناسك بوو،ئەو چەند وێنەیەش لەو ساڵانە کە لەگەڵیدا گرتبوونی تەنانەت ماوەیەکیش لە پێشمەرگەیەتیدا پیی مابوو،بەڵام خۆیشی نەیزانی ئەو جانتا بچووکەی کە تییێدا بوو چی لێهاتبوو ،یان لە کوێ بەجێی هێشتبوو،هەرچەنێ ژنیشی هێنا بوو دوای ئەو،بەڵام زۆر بۆی بەداخ بوو،تاق یادگاری ئەو رۆژانەبوو ودڵی پێی خۆش بوو..

**